

Het Infoblad TMK La Renaissance

April 2023

Berichten uit de ALV 20 maart j.l.

Eindelijk weer eens een algemene ledenvergadering in het voorjaar (na een uurtje repeteren aan nieuw repertoire). Er waren geen rustende leden aanwezig maar wel onze beschermheer Jan Melis, die na goedkeuring van de notulen van de ALV uit 2022, meteen in het zonnetje gezet werd. Aanleiding: zijn lange staat van dienst bij ons mannenkoor: 35 jaar beschermheer op 28 maart a.s. Chapeau! Een deel van de vergadering ging over de financiële stukken, waarvan ieder lid een exemplaar kreeg aangereikt. Ja, 2022 was een apart jaar, met een mooie reis naar Trier en omgeving, een geslaagd Koningsconcert in de concertzaal samen met L'echo des Montagnes, mooie Kerstconcerten met soliste Maaïke Hupperetz, en meer waar de vereniging veel geld voor over had. Ook de balans werd toegelicht en gelukkig kunnen we nog wel wat jaartjes vooruit ook al houden we de exploitatie niet meer op nul en teren we ieder jaar in op onze liquide middelen. De begroting van 2023 werd aanvaard en de kascommissie (bestaande uit Mart Dekkers en André van der Lee) had alleen maar lof over de transparante wijze van de financiële stukken uit 2022 en stelde de leden voor de penningmeester en het voltallige bestuur decharge te verlenen over het gevoerde beleid. Frank van den Bosch gaat komend jaar zitting nemen in de kascontrole en André v.d. Lee stapt er uit. Vervolgens werd Gerard van Renswouw, onder acclamatie, toegevoegd aan het huidige bestuur. Volgens Jan Melis beschikte het bestuur al over de nodige daadkracht maar met 5 bestuursleden gaat het allemaal in de toekomst toch wat soepeler omdat de taken van voorzitter/secretaris weer wat meer gescheiden kunnen worden. Ook is er een commissie die zich bezig gaat houden met de ontvangst en begeleiding van een tegenbezoek van het Duitse bevriende "Gefangenenkoor" uit Traben Trarbach in mei 2024 aan de stad Tilburg. Uiteraard met een gezamenlijk concert, veel leut en gezang. Daarover leest u meer in het infoblad van mei. Het was een geanimeerde bijeenkomst met weinig vragen uit de leden zodat we vóór half elf naar onze stamtafel konden.

Redactie.

Den Bosch en de geschiedenis van de St.Jan

Zondag 14 mei (moederdag) zingen TMK in de St.Jan basiliek in Den Bosch de heilige mis van **12.00 uur**. Na de mis schuiven we aan in Grand Café Silva Ducis, Parade 6-7 waar we gaan genieten van koffie/thee met een lekkere Bossche Bol tussen 13.15 en 14.15 uur op de eerste verdieping (op één tafeltje na). De mannen zijn er bijna allemaal (gelukkig) en ook veel partners komen onze mannen ondersteunen. Hopelijk zingen we mooi en wordt het een gezellige boel nadien!

Sint Jan, Geschiedenis

Op de plek waar nu de Sint-Jan staat, stond eerst een romaanse kerk. Rond 1370 begon men deze kerk te vervangen door een nieuwe kerk in gotische stijl. Het koor was waarschijnlijk rond 1415 voltooid, het transept rond 1470, waarna ten slotte het schip tot stand kwam. Van 1480 tot 1496 is de Sacramentskapel toegevoegd. In 1505 is de romaanse kerk, uitgezonderd delen van de romaanse toren, afgebroken. Als laatste verrees een hoge kruisingtoren. De gotische Sint-Jan kwam gereed omstreeks 1530. Deze gotische Sint-Jan is als het ware over haar voorganger heen gebouwd. Er zijn nog steeds delen van de romaanse kerk bewaard gebleven.

Opvallend aan de Sint-Jan is de rijke versiering met beeldhouwwerk aan de buitenkant met talloze schrijlings gezeten figuurtjes: binnen en buiten in totaal zo'n 600. Koor en schip worden geschraagd door een dubbele rij luchtbogen, iets wat in Nederland verder niet voorkomt. Het interieur is weids door de vijf beuken van het schip, het middenschip is bijna 28 meter hoog.

Op 22 augustus 1566 ontkwam ook de Sint-Jan ontkwam niet aan de beeldenstorm. Maar doelbewust werden de orgels, preekstoel en een altaar heel gelaten zodat de kerk eventueel dienst kon doen als godshuis voor de protestanten. Helaas: In oktober vond er een tweede Beeldenstorm plaats waarbij de overgebleven beelden werden vernield. In mei 1567 werd de katholieke eredienst hersteld.

Na de val van de vesting 's-Hertogenbosch werd op woensdag 19 september 1629 triomfantelijk de eerste hervormde dienst in de Sint-Jan gehouden

Keizer Napoleon Bonaparte was in mei 1810 in 's-Hertogenbosch. Hem werd duidelijk gemaakt, dat de overgrote meerderheid van de bevolking katholiek was. Hij gaf hierop resoluut de kerk terug aan de katholieken. Het bisdom 's-Hertogenbosch werd heropgericht. In het najaar van 1810 is de teruggave aan de katholieken door Napoleon bevestigd.

Brand

In 1584 ontstond door blikseminslag een brand die de hoge houten kruisingtoren, **2**

vernielde en ook delen van het dak tot aan het orgel. Vanwege geldgebrek kon er geen nieuwe toren komen, maar is er een soort koepel gebouwd. In 1830 ontstond opnieuw brand, deze keer in de westertoren. Het herstel was in 1842 klaar. Een nieuwe

bekroning kreeg de toren in 1876 (73 meter hoog). De geleding waar de klokken hangen is veertiende-eeuws, er zijn zowel luidklokken als een beiaard.

Bezienswaardigheden
Beeld dat bekendstaat als de erwtenman en waaraan een volksverhaal is verbonden

Het beeld van Zoete Moeder uit de dertiende eeuw

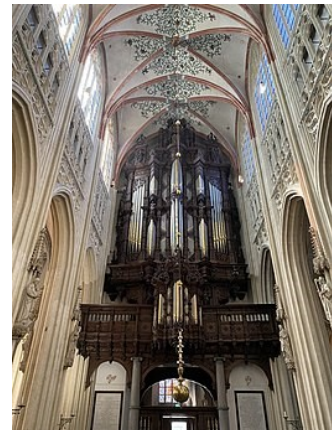
Vermoed wordt dat het eikenhouten Mariabeeld tussen 1270 en 1310 is gemaakt. Het is ongeveer een meter hoog en stelt Maria voor met Christus op de linkerarm.

Koorbanken met snijwerk uit de vijftiende eeuw

Halverwege de vijftiende eeuw werden de banken die de noord- en zuidkant van het hoogkoor beslaan, gemaakt. Hoewel de makers onbekend zijn, geven stijlverschillen in het laatgotische snijwerk aanleiding voor de datering circa 1430 tot 1460. Dit snijwerk werd van 1877 tot 1881 gerestaureerd door beeldhouwer Hendrik van der Geld.

Uit de eerste decennia van de zestiende eeuw stamt het retabel, dat het Lijdensverhaal als hoofdthema heeft: Kruisdraging, Kruisdood en de Bewening.

De term basilica is een bouwkundige term uit de klassieke oudheid. De basilica was een meerschepig gebouw, vaak met een hogere middenpartij. De hogere middenpartij was voorzien van grote vensters, de zogenaamde lichtbeuk. Een basilica diende voornamelijk als markthal en beursgebouw, in de keizertijd ook als rechtszaal. Voor dit laatste gebruik werd aan de basilica een rechthoekige of halfronde uitbouw, de *apsis*, toegevoegd. De basilica lag meestal aan het *forum*.

Een kathedraal of dom is de kerk waar een [bisschop](#) zetelt. De benaming valt te herleiden tot *ecclesia cathedralis*, kerk van de zetel. Die [zetel](#) is de zetel van de bisschop, die aan de zijkant van het [priesterkoor](#) van de kerk staat opgesteld, in de vroegchristelijke kerk in de [exedra](#) of de [koorapsis](#). Deze zetel heet in het [Latijn cathedra](#).

Bron: Wikipedia

Overlijden Jetty Rasenberg

Op donderdag 16 maart was in Het Brabants Dagblad te lezen dat mevr. Rasenberg overleden is op 88-jarige leeftijd en zaterdag 18 maart de uitvaart gepland stond in Enschoot.

Ze bracht 7 kinderen ter wereld en was trotse oma van 22 kleinkinderen en 10 achterkleinkinderen. 24 keer mocht ik (samen met andere Driekoningen zangers) haar blij maken met onze liederen en zeker de laatste jaren (buiten de Covid-periode) kon ze daar zichtbaar van genieten. Het was een hartelijke, lieve en gezellige vrouw die ons koor altijd een warm hart toe droeg. Sterkte aan de nabestaanden, Cor.

Van Gerard van Renswouw, zelf aanwezig bij de uitvaart, is onderstaand verhaal over Wil en Jetty Rasenberg en de connectie met TMK La Renaissance te lezen:

Tijdens de afscheidsviering van Mevr. Jetty Rasenberg in de Caeciliakerk in Berkel-Enschoot op zaterdag, 18 maart 2023 werd op indrukwekkende, maar eenvoudige manier afscheid van haar genomen.

Alle kinderen, kleinkinderen, familie en vele vrienden mochten haar leven vieren. Iedereen was deelnemer aan dit afscheid, maar vooral haar leven.

Tijdens deze mooie dienst liet ik vele jaren voorbij gaan in mijn gedachten.

Mijn eerste herinnering aan de familie Rasenberg was tijdens een 'St. Job-Bedevoort' in 1984/1985.

's Morgens vroeg gingen ongeveer 40 La Renaissance zangers in huifkarren naar de St. Caeciliakerk.

Dhr. en Mevr. Rasenberg waren ook in de kerk aanwezig. Tijdens deze zondagse mis werd Dhr. Rasenberg, dierenarts, opgeroepen om te assisteren bij het 'biggen'.

Na zijn werk kwam hij aan bij Café Het Kerkzicht, van Dhr. Wil Breugel, om te zien hoe het koor zich klaar maakte om de terugreis naar de Hoefstraat te maken.

Omdat Dhr. Rasenberg maar weinig van ons gezang tijdens de mis en de 'koffie' bij Van den Breugel had gehoord, nodigde hij het koor uit om enkele liederen bij hem in de Rashof te komen zingen en om wat te komen drinken.

Tijdens dit optreden in de tuin begon het geweldig te regenen waarbij iedereen naar binnen werd gedirigeerd. Daar lag een hagelwit dik wollen tapijt....

Een tweede herinnering was toen ik de hond van een van mijn zussen voor een controle afspraak naar de Rashof bracht voor onderzoek. De dierenarts liep weg van de patiënt, de hond, om iets in een andere ruimte te halen.

Daarop maakte ik een opmerking: '...en als ie straks kapot is...'. Dhr. Rasenberg stopte, draaide zich om en zei duidelijk: "Mensen en dieren gaan dood!"

Daar stond ik dan. Maar ik wist gelijk hoe het was!

Een laatste herinnering aan de familie Rasenberg waren de vele jaren dat wij Driekoningen in de Rashof mochten zingen. Altijd waren wij welkom. Hartelijk en gastvrij werden wij ontvangen. Samen zaten wij dikwijls gezellig aan de grote familie tafel. Het kon er nooit lang genoeg duren.

Soms werd ik gemist doordat ik een dienst had of een vrijdag repetitie. Bij een volgende gelegenheid werd mij dat duidelijk gemaakt.

In latere jaren werd het helaas steeds minder met haar gezondheid, maar de hartelijkheid, de gastvrijheid en de gezelligheid zijn altijd gebleven.

Een gezellige levensgenieter is ons ontvallen. Wat blijft is de herinnering, de verhalen. Zo leven zij, Jetty en haar man Wil in gedachten voort. G. van Renswouw.

Jaarplanning (onder voorbehoud)

Zo. 14 mei Opluisteren van de dienst in Den Bosch **om 12 uur**. Nadien aan de koffie met een Bossche Bol bij Grand café Silva Ducis, aan de Parade 6-7 in Den Bosch.

Ma 10 juli Afsluiting seizoen voor donateurs, begunstigers e.a. in De Boemel aan de burg. Brokxlaan. We starten om 19.30 uur, liefst buiten als het weer dit toelaat.

(Zo. 16 juli gaat een groep van 43 personen naar een concert van André Rieu in Maastricht.)

Zo. 1 oktober, feestdag voor leden en partners van ons mannenkoor. Ook donateurs dienen deze dag in de gaten te houden (en liefst reserveren voor ons koor). We beginnen met een concert in de Heikant in Tilburg-Noord om 13.30 uur waarschijnlijk, drinken nadien een kop koffie/thee met een appelflap en gaan we vervolgens met gidsen door Tilburg-Noord om daarna voor een diner-concert in Probaat te gaan waar we onze donateurs en belangstellenden een gezellige namiddag/avond bieden.

Zo. 26 november: concert met het dameskoor The Longstreet Singers uit Waalwijk 's middags in Waspik in Den Bolder.

11 december: Kerstconcert in het Jan van Besouwhuis in Goirle m.m.v. Anna Karnovska.
Aanvang 19.30 uur

18 december: Kerstconcert(en) in Het Laar m.m.v. sopraan Anna Karnovska (concert is nog onder voorbehoud).

Momenteel studeert het Mannenkoor La Vie en Rose, o.a. gezongen door Edit Piaf, in het Frans naturellement....in het Nederlands vertaald houdt de gezongen tekst het volgende in:

Ogen die me vlinders geven,
een lach die alsmaar dieper wordt,
ziedaar de man waar niets aan schort,
met deze man deel ik mijn leven.
Als zijn liefde mij omarmt,
met zoete woordjes warmt,
dan kleurt het leven roze.
Lieve woordjes van geluk,
mijn dag kan niet meer stuk,
ik krijg dat sprakeloze.
Hij veroverde mijn hart,
geluk is daar gestart,
hij heeft voor mij gekozen.
Hij is van mij
'k ben van hem elke dag,
hij heeft het gezegd en beloofd
voor het leven!
En zodra ik hem zie staan
dan gaat mijn hart spontaan
steeds sneller slaan.
Liefdesnachten zonder tijd,
intens geluk is hier geboren,

kommer en kwel zijn afgezworen,
Gelukkig tot de dood ons scheidt.
Als zijn liefde mij omarmt,
met zoete woordjes warmt,
Dan kleurt het leven roze.
Lieve woordjes van geluk,
mijn dag kan niet meer stuk,
Ik krijg dat sprakeloze.
Hij verovert mijn hart,
geluk is daar gestart,
Hij heeft voor mij gekozen.
Jij bent van mij
ik van jou elke dag,
je hebt het gezegd en beloofd
voor het leven!
En zodra ik jou zie staan
dan gaat mijn hart spontaan
Steeds sneller slaan.

Verjaardagen in april en mei.

Frans van de Reijt	5 april
Henri Remmers	1 mei
Wil Vrins	3 mei
Harrie Meeuwesen	8 mei
Paul v.d.Brand	9 mei
Toine van der Wee	13 mei

Van harte gefeliciteerd met je verjaardag, nog vele gezonde en gelukkige jaren!

Daarnaast is Peter de Bruijn komende 22 mei 2023 al 25 jaar verbonden aan ons mannenkoor. We feliciteren Peter met het behalen van dit mooie jubileum.

't Wit Paardje...

Je moet er wat voor over hebben.....

Op zijn verjaardag (ma. 6 mrt) en de maandag erop (weer een gemiste repetitie) togen Jan, Mieke en Anneke naar het stadhuis om hun grieven kenbaar te maken aan burgemeester en wethouders m.b.t. het voornemen van het college een kolossaal gebouw op de plek van 't Wit Paardje te vergunnen. Te hoog (19 m) voor dit beschermd stadscentrum en met een gigantische parkeerdruk als gevolg in deze buurt...ontoelaatbaar! Wij wensen de bezwaarmakers veel succes en het college veel wijsheid in de besluitvorming.

Ik heb begrepen dat de projectontwikkelaar met een werkgroep uit Tilburg-Noord nu rondom de tafel gaat zitten om te kijken in hoeverre partijen consensus kunnen bereiken.

De raad heeft (in een eerder stadium) fiat gegeven aan de projectontwikkelaar daar te bouwen!

Anneke van Luijken. Voorzitter van de Buurtvereniging Schanzicht.
Jan en Mieke Kennis

IJSLAND

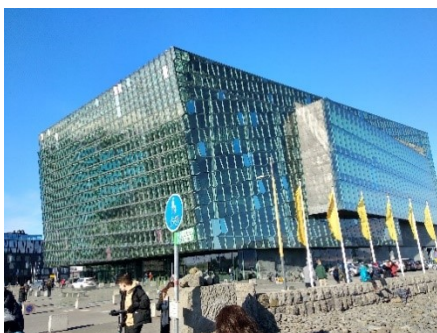
Kopij in het infoblad van La Renaissance moet iets te maken hebben met het koor of met muziek in het algemeen zoals het verslag van een concert. Wat zou de connectie met IJsland zijn? Als we gaan zoeken komen we op de echtgenote van onze dirigent Gyda Stephenson, geboren op IJsland en een enthousiaste ambassadeur van dit ruige eiland.

Cokky en ik vertrokken met Icelandair naar dit veel geroemde eiland.

Binnen drie uur vliegen waren we daar. Koud natuurlijk, met veel wind. In Reykjavik hadden we een aardig hotel met de naam Klettur (rots). Reykjavik betekent rookbaai. De stoom uit de vulkanische bodem deden de eerste bewoners denken aan rook, vandaar.

De stad zelf heeft een mooi oud centrum maar ook een nieuwe Lutherse kerk die volgens sommigen doet denken aan de Concorde. Het interieur is licht en het orgel is groot. Als we het over muziek willen hebben mogen we de prachtige concertzaal niet vergeten.

IJsland telt nog geen 400.000 bewoners waarvan 70% in Reykjavik woont. Als je bedenkt dat alle denkbare diensten die nodig zijn om een land draaiende te houden moeten worden vervuld door zo weinig mensen, wordt duidelijk dat het harde werkers zijn.

Het land zelf bestaat uit lava en basalt. Dus de bodem is overal zwart of donkergrijs. Het klimaat is uiterst onbestendig en kan elk moment omslaan. Wij hadden bij wijze van uitzondering elke dag zon. De plek die we op een bepaalde dag bezochten was de dag daarvoor ontoegankelijk door sneeuwstormen en een paar kilometer van de plaatsen waar we kwamen was het noodweer.

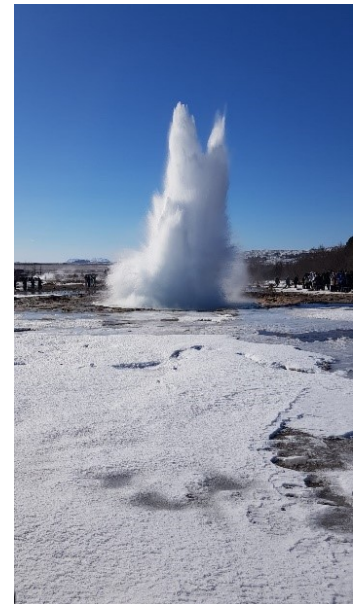
Wat wel bleef was de snijdende wind.

De kust is ruig en de stranden zijn pikzwart. Overal zijn fjorden, lager dan in Noorwegen. Het is allemaal lava wat je ziet. Je ziet kraters waar je ook kijkt, soms van een vulkaan die pas geleden nog actief was. De prachtige watervallen waren nog voor een groot deel bevroren, wat een mooi beeld oplevert. De geiser spoot op gezette tijden heet water. Er groeien weinig bomen, het groeiseizoen is kort. Wel zie je overal gas en mos. Er lopen paarden rond die nooit in een stal staan. Ze

trotseren kou en storm.

Wat viel tegen: we hebben het Noorderlicht niet gezien. Jammer. Verder was het een fascinerende reis.

De ziekenboeg

We wensen alle (oud)leden en partners van leden en donateurs die de afgelopen tijd geconfronteerd werden met ziekteverschijnselen of operatie(s) een voorspoedig herstel en veel beterschap. Ook zij die een dierbaar familielid of kennis verloren hebben, wensen we langs deze weg veel sterkte voor de komende tijd.

De deadline voor inlevering van copy is 30 april zodat het volgende nummer begin mei uit kan komen. Sturen naar info@mannenkoor-la-renaissance.nl s.v.p. waarvoor dank!

Voor alle bankzaken met het mannenkoor la Renaissance, dat geldt ook voor onze donateurs en Rieu-bezoekers : NL 74 RABO 0121 6813 43 Veel dank!!!